

Krudeslachtoffers in de AW-Duinen, winter 1978-'79.

Nu de winter '79-'80 ook een vorstperiode laat zien, (op 19 jan. '80 zijn reeds vele zoetwatergebieden grotendeels dichtgevroren) lijkt het zinvol iets over de vogelsterfte in de winter '78-'79 te publiceren, in de hoop dat ook andere vogelaars meer gemotiveerd worden om hun ervaringen en vondsten te publiceren.

De mogelijkheid bestaat dat ook deze winter weer flinke sterfte optreedt bij watervogels. Het vastleggen van gegevens is altijd weer waardevol, want als men in latere jaren bepaalde gegevens nodig heeft blijken deze maar al te vaak onvoldoende of niet aanwezig te zijn. Overigens kan het letten op dode vogels ook voor de waarnemers zelf leuke vondsten opleveren, vooral als ook aandacht besteed wordt aan de mogelijk aanwezige ringen.

Om één en ander met cijfers en gegevens te ondersteunen, volgt hieronder een lijst met winterslachtoffers uit de AW-Duinen.

Hierbij waren ook enige interessante vondsten.

De eerste slachtoffers werden op 3 jan. '79 gevonden en de laatste op 30 maart. Het grootste deel van de in maart gevonden exemplaren betrof vogels die reeds lange tijd dood waren en waarschijnlijk al in de loop van febr. gesneuveld waren.

Zelfs begin april werden nog verse dode Futen gevonden, wat waarschijnlijk ook nog gevolgen waren van de strenge winter, doch deze zijn niet in de lijst opgenomen.

Lijst met gevonden winterslachtoffers.duikers en Futen:

Roodkeelduiker	3
Fuut	30
Roodhalsfuut	4
Kuifduiker	1
Geoorde fuut	1
Dodaars	9
	<hr/>
	48

reigers:

Blauwe reiger	5
Roerdomp	11
	<hr/>
	16

eenden:

Wilde eend	24
Wintertaling	3
Smient	5
Slobeend	3
Kuifeend	27
Tafeleend	18
Brilduiker	8
Grote zeeëend	2
Zwarte zeeëend	7
Grote zaagbek	4
Middelste zaagbek	2
Bergeend	11

 114
zwanen en ganzen:

Grauwe gans	1
Rietgans	3
Kleine rietgans	2
Knobbelzwaan	12
Wilde zwaan	6

 24
ralachtigen:

Waterral	1
Waterhoen	5
Meerkoet	264

 270
steltlopers:

Kievit	1
Houtsnip	5
Wulp	2
Tureluur	3

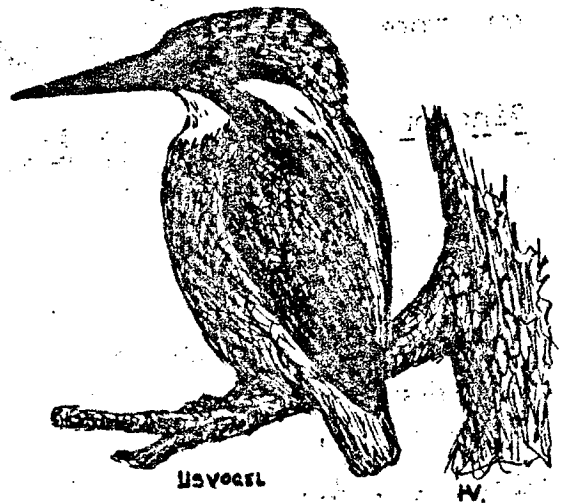
 11
meeuwen:

Stormmeeuw	6
Kokmeeuw	16

 22
diverse:

IJsvogel	1
Kramsvogel	2
Kauw	1

 4

 Totaal 509 exemplaren

Enige opmerkingen:

In de AW-Duinen was ondanks de aanhoudende vorst nog een flinke oppervlakte open water aanwezig. hier concentreerden zich grote aantallen watervogels.

Bij de doodgevonden vogels waren ook enige met stookolie besmeurd; in enkele gevallen was dit slechts een klein olieplekje, in andere gevallen zat de vogel voor de helft onder de olie. Olie werd aangetroffen op: 6 Futen, 3 Roodkeelduikers, 3 Roodhalsfuten, 1 Kuifduiker, 2 Grote zeeëenden, 5 Zwarte zeeëenden, 1 Stormmeeuw en 8 Kokmeeuwen. In totaal zijn dit 29 vogels, waarbij niet vaststaat of de olie ook in alle gevallen de doodsoorzaak is.

Het aantal dode Roerdompen is inclusief de 3 exemplaren die naar het Vogelrampenfonds werden gebracht en daar spoedig dood gingen.

Nog nooit werden dergelijke grote aantallen fouragerende ganzen in vele soorten aangetroffen als in deze winter. Dit verklaart ook het ongewoon grote aantal dood gevonden exemplaren.

Ringvondsten bij winterslachtoffers

Op 24 jan. '79 werd een dode Roerdomp gevonden met ring Mus. Zoö1. Polen, Polonia Varsovia C 23403. De vogel bleek geringd te zijn als nestjong op 5 juni 1974 bij Grabownica, Miliez in Polen, 51.32 N, 17.23 E. Dit coördinaat ligt op 900 km van de vindplaats; dit is voor een Roerdomp een respectabele afstand.

Op 27 jan. '79 werd een Wilde eend gevonden; deze werd door mij geringd als nestjong op 11 juli 1976 in de AW-Duinen.

Op 24 jan. '79 werd een Bergeend gevonden met een nederlandse ring. Deze vogel werd geringd als nestjong op 8 juli '78 bij De Koog, Texel.

Op 25 febr. '79 werd een Knobbelzwaan gevonden met ring Zoö1. Mus. Copenhagen, Denmark B 2859. Deze vogel werd geringd als vr., ouder dan het tweede k.j., op 26 juli 1973 in Ringkoebing Fjord op Jyll in Denemarken 55.56 N. 8.15 E. Deze ringplaats ligt op 500 km van de vindplaats.

Op 26 febr. '79 werd een Kokmeeuw gevonden met ring Moskwa M-212876. Deze vogel werd als nestjong geringd op 10 juni 1973 te Verkhnedvinsk, U.S.S.R. 55.47 N. 27.56 E. Deze ringplaats ligt op ca. 1625 km van de vindplaats

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat controle van dode vogels soms enige leuke vondsten oplevert. Bovendien is het Zoölogisch museum altijd geïnteresseerd in dode vogels; dit moeten dan wel minder algemene soorten betreffen en nog in goede staat.

H.Vader.